

Národní knihovna České republiky

Příručka uživatele systému ISMN

2. české vydání

Praha

2008

Obsah

Předmluva k českému vydání	4
Předmluva	5
1. Úvod	6
2. Jak je Mezinárodní standardní číslo hudebnin (ISMN) sestaveno	8
2.1 Části čísla ISMN	8
2.1.1 Prefix	8
2.1.2 Identifikátor vydavatele.....	8
2.1.3 Identifikátor publikace	8
2.1.4 Kontrolní číslice	8
2.2 Počet číslic v každé části čísla ISMN a jak je od sebe rozeznat	9
3. Účel a rozsah použití čísla ISMN	10
4. Zásady a postupy, které musí dodržovat vydavatelé, přidávající čísla ISMN vlastním produkcím	12
4.1 Vstup do systému	12
4.2 Přidělení identifikátoru vydavatele	12
4.3 Zodpovědnost za přidělování čísel ISMN	12
4.4 Ohlašovací lístky	12
4.5 Garant	13
4.6 Evidence čísel ISMN.....	13
4.7 Zveřejňování čísel ISMN	13
5. Neparticipující vydavatelé	14
6. Použití čísla ISMN	15
6.1 Faksimilovaná vydání	15
6.2 Různé vazby	15
6.3 Různé formy hudebniny	16
6.3.1 Partitury a hlasy.....	16
6.3.2 Partitury dostupné jako část souboru	16
6.3.3 Hlasy dostupné samostatně	17
6.3.4 Hlasy dostupné samostatně i v souborech.....	17
6.3.5 Hlasy dostupné pouze v souborech	17
6.3.6 Některé hlasy dostupné samostatně, některé pouze v souborech.....	17
6.4 Různé verze	18
6.5 Vícesvazkové publikace	18
6.6 Publikace s doprovodným materiálem	19
6.7 Antologie a výňatky	19
6.8 Retrospektivní číslování.....	19
6.9 Publikace vydané ve spolupráci	19
6.10 Vydavatelé s více sídly.....	20
6.11 Číslo ISMN se nesmí v žádném případě znovu použít	20
7. Tisk a publikování čísla ISMN	21
7.1 Tisk čísla ISMN na hudebninách	21
7.1.1 Umístění čísla ISMN	21
7.1.2 Úplný výčet čísel ISMN náležejících k publikaci	21
7.2 Uvádění čísla ISMN v čárovém kódu	22
7.3 Opatření třináctimístního čárového kódu – instrukce pro výrobce filmových předloh.....	23
7.4 Zveřejňování čísla ISMN	23
8. Správa systému ISMN	24

8.1	Správa na mezinárodní úrovni.....	24
8.2	Správa na národní nebo regionální úrovni	25
9.	Číslo ISMN a další mezinárodní standardní čísla	27
9.1	ISBN	27
9.2	ISSN	27
9.3	ISRC	28
9.4	ISWC.....	28
9.5	ISAN	29
9.6	DOI	29
9.7	URN	30
10.	Desatero účastníka systému ISMN	31
11.	Přílohy	32
11.1	Desetimístné číslo ISMN	32
11.2	Reformátování čísla ISMN.....	32
11.3	Sít' norem.....	33
11.4	Soubor metadat pro číslo ISMN.....	34
11.5	Evidenční list vydavatele	35
11.6	Zásady pro vyplňování ohlašovacích listků	36
	Adresa Národní agentury ISMN v ČR	40

Předmluva k českému vydání

Text této příručky je upraveným překladem 4., opraveného vydání „ISMN users' manual“ vydaného Mezinárodní agenturou ISMN v Berlíně v srpnu 2008.

Při zpracování textu bylo přihlédnuto k domácí vydavatelské praxi. Obsahové rozdíly oproti mezinárodní příručce nejsou ale velké, protože Mezinárodní agentura ISMN má zájem na tom, aby si jednotlivé národní agentury ISMN text příliš neupravovaly a aby příručka měla obdobné znění v rámci celého systému.

Český překlad se snaží zachovat terminologickou kontinuitu s českou verzí obdobné příručky systému mezinárodního standardního číslování knih – ISBN – i s dalšími mezinárodními normativními materiály (ISBD, AACR2).

30. 9. 2008

Antonín Jeřábek
Národní agentura ISMN v ČR
Národní knihovna České republiky

Předmluva

ISMN – Mezinárodní standardní číslo hudebnin (International Standard Music Number) bylo velmi úspěšné během patnácti let své existence. Čtyřicet sedm agentur reprezentujících o něco více zemí a regionů je nyní aktivními účastníky systému. Pokud bychom si měli přát něco víc, tak je to větší využití čísla ISMN v hudebním světě, jako tomu je v systému ISBN. Vydávání hudebnin a jejich využití se nedá jen tak srovnávat se světem knih – hudebniny jsou určeny vybrané odborné veřejnosti, vzdělané v hudbě a též historické souvislosti jsou v zemích s velkou hudební tradicí odlišné. Určitou globalizaci nyní vidíme prostřednictvím vzrůstu dodavatelů internetu, kteří nabízejí velké množství hudebnin a tak překlenují mezeru mezi tradičními hudebními zeměmi a milovníky hudby na celém světě. Číslo ISMN by mělo být ideálním identifikátorem pro hudebniny prezentované na internetu, zvláště proto, že je kompatibilní se specializovanějšími identifikačními systémy.

Toto nové vydání Příručky uživatele systému ISMN bylo vynuceno revizí normy ISO 10957, které změnilo předchozí desetimístné číslo na číslo třináctimístné – v souladu se systémem ISBN.

Příručky uživatele nejsou statické – jsou trvale v procesu změn, aby byly co nejužitečnější a aby se přizpůsobovaly současným potřebám. Také není současné vydání v žádném případě definitivní – nejaktuálnější verzi lze nalézt na webové stránce Mezinárodní agentury ISMN (<http://ismn-international.org>).

Berlín, 3. dubna 2008

Hartmut Walravens

1. Úvod

Poté, co se systém ISBN (systém mezinárodního standardního číslování knih) prosadil jako všestranná racionalizační pomůcka knižního obchodu, začali se také hudební vydavatelé zajímat o obdobné standardní číslo pro tištěné hudebniny. Brzdícím prvkem v diskusi byl spor o to, zda bude stačit jednoduché identifikační číslo nebo zda bude třeba bibliografického kódu, který by umožňoval např. také spojení mezi partiturou a jednotlivými party. Když zaslala britská pobočka Mezinárodního sdružení hudebních knihoven, archivů a dokumentačních středisek (IAML – International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres – UK Branch) Mezinárodní agentuře ISBN návrh desetimístného čísla bez bibliografických kódů, byl tento návrh publikován v ročence „ISBN Review“ a okamžitě se mu dostalo širokého uznání. Technický výbor Mezinárodní organizace pro normalizaci - ISO/TC 46 přijal tento návrh oficiálně jako pracovní projekt a po intenzivních diskusích bylo dosaženo dohody mezi evropskými a americkými hudebními vydavateli a specialisty na setkání evropských a severoamerických expertů v Ottawě. Hlavními argumenty, které vedly k odmítnutí předchozí myšlenky bibliografického kódu, byly dlouhodobé zkušenosti s ISBN a možnost začlenění desetimístného čísla do třináctimístného mezinárodního systému čárového kódu pouhým rozšířením pole „Bookland“, známého ze systému ISBN.

Návrh mezinárodní normy pro číslo ISMN byl zpracován pracovními skupinami ISO v rekordním čase a oficiálně byl k dispozici koncem r. 1993, kdy byl vydán v Ženevě.

Číslo ISMN nabízí možnost úplné racionalizace hudebního vydavatelství a obchodu hudebninami, stejně tak jako hudebních knihoven.

Původně bylo ISMN desetimístným systémem (viz též kapitolu 10. Příloha – desetimístné ISMN). Od roku 2008 se číslo ISMN změnilo na třináctimístné. Každé číslo ISMN začíná s prefixem EAN/Bookland „979“ následovaným nulou „0“. „0“ (nula) nahradila dříve používané „M“ v desetimístném systému. Všechna třináctimístná čísla ISMN začínají 979-0.

Na rozdíl od čísla ISBN neobsahuje číslo ISMN identifikátor skupiny, protože hudba je mezinárodní (bez ohledu na zemi původu).

„Staré“ desetimístné číslo ISMN, které bylo konvertováno do čísla třináctimístného, si zachovává stejnou kontrolní číslici. (Povšimněte si, prosím: liší se tak od konverze „starého“ desetimístného čísla ISBN do čísla třináctimístného, které lze učinit pouze novým počtem kontrolní číslice.)

Termíny a definice

Pro účely této příručky platí následující termíny a definice.

Vydání: Všechny kopie hudebniny produkované z téhož originálu a vydané stejným vydavatelem či vydavateli nebo nějakou osobou. Týká se to materiálů

určených k prodeji, výpůjčce, poskytovaných zdarma nebo pouze pro účely copyrightu (autorského práva).

Jednotka: Vydání hudebniny nebo její samostatně dostupné části.

Hudebnina: Grafická reprezentace hudebniny v jakémkoliv formátu.

2. Jak je Mezinárodní standardní číslo hudebnin (ISMN) sestaveno

Mezinárodní standardní číslo hudebnin (ISMN) sestává z prefixu „979-0“ následovaného devíti číslicemi. Kdykoliv se tiskne nebo píše, předcházejí mu písmena „ISMN“.

V zemích, kde se nepoužívá latinky, může být kromě písmen ISMN v latině použito zkratky v místním písmu.

2.1 Části čísla ISMN

Číslo ISMN je rozděleno do čtyř částí, z nichž dvě mají proměnnou délku. Je-li číslo ISMN vytištěno, odděluje se každá jeho část spojovníkem. Tyto čtyři části jsou:

2.1.1 Prefix

Prefix „979-0“ odlišuje číslo ISMN od čísla ISBN. 979 uvádí pole Bookland v systému čárového kódu EAN (GS1) a „0“ označuje první desetinu veškeré číselné kapacity, která je určena pro systém ISMN.

2.1.2 Identifikátor vydavatele

Tato část identifikuje určitého vydavatele. Označuje vydavatele dané hudebniny. Vydavatelům s vyšší produkcí je přidělen krátký identifikátor vydavatele, vydavatelům s nízkou produkcí je přidělen delší identifikátor vydavatele (viz bod 2.2).

2.1.3 Identifikátor publikace

Tato část identifikuje vydání určité hudebniny, což může znamenat úplnou partituru, kapesní partituru, soubor hlasů dechových nástrojů, hobojoy part atd. Jednotkou podle této normy je samostatně prodejná nebo jinak dostupná část nějaké hudební publikace.

Identifikátor publikace je přidělen určité publikaci vydavatelem z rozsahu čísel ISMN, který mu byl přidělen. Délka identifikátoru publikace je v opačném poměru k délce identifikátoru vydavatele.

Identifikátory publikace jsou za normálních okolností přidělovány vydavateli samými (pro neparticipující vydavatele viz bod 5). Vydavatelé, kteří přidělují svá čísla ISMN, je mohou používat k identifikaci svých vydávaných publikací.

2.1.4 Kontrolní číslice

Kontrolní číslice se propočítává s použitím modulu 10 a vah 3 a 1 opakovaně používaných zleva doprava počínaje číslicí „9“.

Znamená to, že každá z prvních dvanácti číslic čísla ISMN (s výjimkou kontrolní číslice samé) se vynásobí střídavě číslicemi 3 a 1 zleva doprava. Součet takto získaných součinů, plus kontrolní číslice, musí být dělitelný beze zbytku deseti.

Například:

	Prefix	Identifikátor vydavatele	Identifikátor publikace	Kontrolní číslice
	9 7 9 0	3 4 5 2	4 6 8 0	
Váha	1 3 1 3	1 3 1 3	1 3 1 3	5
<hr/>				
Součiny	9 21 9 0	3 12 5 6	4 18 8 0	= 95

Součet: $95 + 5 = 100$, čili kontrolní číslice je 5

Jelikož 100 je dělitelné 10 beze zbytku, je 979-0-3452-468-5 platným číslem ISMN.

2.2 Počet číslic v každé části čísla ISMN a jak je od sebe rozeznat

Počet číslic identifikátoru vydavatele a publikace je proměnlivý, i když je celkový počet číslic obsažený v těchto částech vždy 8. Těchto osm číslic společně s prefixem „979-0“ a s kontrolní číslicí, dává dohromady třináct číslic čísla ISMN.

Vydavatelé, u nichž se očekává vysoká produkce, dostanou identifikátory o 3 nebo 4 číslicích. Vydavatelé s menší nebo malou produkcí dostanou identifikátory o 5, 6 nebo 7 číslicích.

Následující tabulka ukazuje identifikátory vydavatele přidělené České republice Mezinárodní agenturou ISMN:

Identifikátor vydavatele	Celkový počet čísel, která jsou k dispozici pro identifikaci publikace
2600-2605	10 000
66050-66100	1 000
706500-706600	100
9004000-9005000	10

Pro snazší přečtení čísla ISMN jsou jeho čtyři části odděleny spojovníky. Tyto separátory se ale neponechávají v počítači, který rozpoznává tyto části na základě pevně stanovených rozsahů čísel.

Podíváme-li se na číslo ISMN 9790299102349, uvidíme, že zatímco nemůže existovat vydavatel s identifikátorem 299 nebo 29910, může být vydavatel s identifikátorem 2991. Podíváme-li se na identifikátor vydavatele, zjistíme, že v tomto čísle ISMN jím musí být identifikátor 2991.

3. Účel a rozsah použití čísla ISMN

Význam čísla ISMN spočívá v usnadnění agend spojených s hudebninou a týkající se zejména hudebních vydavatelství, knihoven, obchodu s hudebninami a hudebníků. Tento význam vyplývá z jednotné, jednoznačné a mezinárodně srozumitelné a využitelné identifikace hudebnin prostřednictvím čísla ISMN.

Číslo ISMN umožňuje, aby byly podle něho hudebniny objednávány v prodejnách i v knihovnách, aby se jejich prostřednictvím uskutečňovala meziknihovní i mezinárodní meziknihovní výpůjční služba, prováděla revize skladů hudebnin v hudebních vydavatelstvích, knihovnách, prodejnách i ve velkoobchodě, tradičním i automatizovaným způsobem. Je součástí bibliografických záznamů v národních i v mezinárodních databázích a jejich nejspolehlivějším vyhledávacím prvkem.

Číslo ISMN se používá k identifikaci hudebnin, ať už jsou k dispozici koupí, výpůjčkou, zdarma nebo pouze pro účely copyrightu (autorského práva).

Číslo ISMN se netýká audio- nebo videozáznamů (s výjimkou vzácných případů uvedených dále): jednotlivé zvukové záznamy jsou identifikovány Mezinárodním standardním kódem zvukového záznamu (International Standard Recording Code – ISRC) a audiovizuální díla Mezinárodním standardním číslem audiovizuálního díla (International Standard Audiovisual Number – ISAN). Číslo ISMN se nepoužívá pro knihy o hudbě, které dostávají Mezinárodní standardní číslo knihy (International Standard Book Number – ISBN) (viz bod 9 pro používání různých druhů standardních čísel).

Každá samostatně dostupná část hudebniny musí dostat své vlastní číslo ISMN.

Publikace, kterým se přidělují čísla ISMN, jsou:

- partitury
- kapesní partitury
- vokální partitury
- soubory partů
- samostatně dostupné jednotlivé party
- jednorázová vydání populárních písní (pop folio)
- antologie
- další média, která jsou integrální součástí hudebniny (např. magnetofonový záznam, který je jedním z „partů“ nějaké skladby)
- texty písní nebo verše vydané s tištěnou hudebninou (pokud je dostupná samostatně)
- komentáře vydané s tištěnou hudebninou (také dostupnou samostatně)
- zpěvníky (volitelné) – viz bod 9.1
- hudebniny v Braillově písmu

Pokud jde o knihy o hudbě viz dále.

Následujícím publikacím se NEPŘIDĚLUJÍ ČÍSLA ISMN:

- knihy o hudbě s výjimkou publikací, které obsahují příklady hudebních notací
- samostatné audio- nebo videozáznamy (včetně záznamů dostupných na počítačových médiích)
- periodika a edice jako celek, na rozdíl od jednotlivých svazků v edici (viz bod 9.2).

4. Zásady a postupy, které musí dodržovat vydavatelé, přidělující čísla ISMN vlastním produkcím

4.1 Vstup do systému

Vstup do systému ISMN je v České republice dobrovolný. Podmínkou vstupu je vyplněný evidenční list (viz příl. 11.5) a kopie dokladu o povolení vydavatelské činnosti, příp. statut organizace uvádějící, že jednou z činností této instituce je publikační činnost. K převzetí bloku čísel ISMN se musí každý vydavatel dostavit osobně do Národní agentury ISMN v ČR.

Pokud vydavatel zanikl, zaniká s ním i blok jemu přidělených čísel ISMN. o ukončení činnosti musí neprodleně písemně informovat Národní agenturu ISMN v ČR. Musí též vrátit přidělený blok čísel ISMN. Čísla ISMN jsou nepřenosná a nesmí je používat nikdo jiný než vydavatel, jemuž byl přidělen příslušný identifikátor.

4.2 Přidělení identifikátoru vydavatele

Vydavateli přiděluje jeho identifikátor Národní agentura ISMN v ČR. Ta též určí, kolik čísel ISMN mu dá k dispozici. Počet identifikátorů publikací závisí na délce identifikátoru vydavatele. Vydavatel by měl zajistit, aby agentura měla co možná nejvíce informací o publikacích vydavatele, které jsou stále v prodeji, i o jeho vydavatelských plánech, aby mu mohl být přidělen příslušný identifikátor vydavatele. Každý vydavatel spravuje blok čísel ISMN, který mu byl přidělen. Pokud přidělený blok čísel ISMN vyčerpá a nahlásil je předem Národní agentuře ISMN v ČR, přidělí mu tato další blok.

Vydavatelé neprodleně informují Národní agenturu ISMN v ČR o jakékoliv změně svého názvu, adresy, telefonu apod., aby byly údaje o něm v databázi vedené Národní agenturou ISMN v ČR stále aktuální.

Vydavatelé s více než jedním místem působení viz bod 6.10.

4.3 Zodpovědnost za přidělování čísel ISMN

Vydavatelé zodpovídají za přidělování identifikátorů publikace (čísel ISMN) jednotlivým hudebninám, které vydávají. Doporučuje se, aby bylo číslo ISMN příslušné publikaci přiděleno v okamžiku, kdy je zřejmé, že publikace bude vydána. Případnou opravu chybně vytištěného čísla ISMN zajišťuje vydavatel. Čísla ISMN přiděluje v aritmetické posloupnosti. Jakékoliv zásahy do struktury čísla ISMN jsou nepřípustné.

4.4 Ohlašovací lístky

O přidělených číslech ISMN informují vydavatelé neprodleně Národní agenturu ISMN v ČR prostřednictvím elektronických ohlašovacích lístků, které jsou k dispozici na webových stránkách Národní knihovny ČR (www.nkp.cz). Pokud tak nemohou učinit elektronicky, informují o nich prostřednictvím papírových ohlašovacích lístků, které jim poskytuje Národní

agentura ISMN v ČR. Je-li na ohlašovacím lístku číslo ISMN uvedeno chybně, je o tom vydavatel informován a musí zajistit opravu. Jím ohlášené tituly jsou publikovány v elektronickém čtrnáctideníku „O. K. – ohlášené knihy a hudebniny“.

4.5 Garant

Vydavatel musí určit osobu, která bude mít na starosti přidělování čísel ISMN podle příslušných pravidel, a zasílání ohlašovacích lístků.

4.6 Evidence čísel ISMN

Každý vydavatel si musí vést řádnou evidenci přidělených čísel ISMN. Tato evidence musí obsahovat kromě čísla ISMN i autora, název a další minimální údaje obsažené na ohlašovacím lístku. Stejně tak si musí vést evidenci chybných nebo duplicitně přidělených ISMN s odkazem na správná čísla ISMN.

4.7 Zveřejňování čísel ISMN

Vydavatelé zajišťují zveřejňování čísel ISMN a titulů, jimž byla přidělena, ve svých katalozích, bibliografiích aj. soupisech, které produkují, ať tištěných nebo elektronických.

5. Neparticipující vydavatelé

Ve výjimečných případech může hudebninám vydavatelů, kteří publikují nákladem vlastním nebo zcela ojediněle, přidělit čísla ISMN Národní agentura ISMN v ČR. v takovém případě jí vydavatelé oznámí všechny potřebné údaje o chystaném titulu, které běžný účastník systému ISMN vyplňuje do ohlašovacího lístku, a Národní agentura ISMN v ČR mu sdělí přidělené číslo ISMN.

Národní agentura ISMN v ČR přiděluje tato individuální čísla ISMN z bloku čísel ISMN k tomu určenému a přiděluje je bez ohledu na vydavatele. v tomto případě ISMN neidentifikuje vydavatele, ale pouze titul hudebniny.

Pokud vydavatel zvýší ojedinělou produkci na pravidelnou, vstoupí do systému ISMN a je mu přidělen příslušný blok čísel ISMN (identifikátor vydavatele).

6. Použití čísla ISMN

Samostatné číslo ISMN musí být přiděleno každému odlišnému vydání hudebniny. Nové číslo ISMN se vyžaduje:

- jde-li o změnu názvu nebo literárního obsahu díla, s výjimkou malých oprav
- mění-li se literární text, který je integrální součástí publikovaného hudebního díla
- je-li doplněn, odstraněn nebo pozměněn překlad literárního textu, musí být přiděleno nové číslo ISMN i tehdy, je-li hudebnina beze změny
- mění-li se podstatně rozměr publikace z důvodu nové úpravy vydání (velká, studijní nebo kapesní partitura).

Nezměněnému nákladu nebo dotisku téže publikace ve stejném formátu a od téhož vydavatele, NESMÍ být přiděleno nové číslo ISMN (pokud nedošlo ke změně vazby, jak je definováno v bodu 6.2). Podobně reprodukci, poskytnuté na požádání z téhož originálu, NESMÍ být přiděleno nové číslo ISMN, i když je na reprodukci uvedeno nové datum reprodukce.

Změny ceny nemají za následek přidělení nových čísel ISMN.

6.1 Faksimilovaná vydání

Samostatné číslo ISMN musí být přiděleno faksimilovanému vydání produkovanému odlišným vydavatelem.

6.2 Různé vazby

Samostatné číslo ISMN musí být přiděleno každé odlišné vazbě, v níž je určitý titul vydán, i když je obsah jinak stejný. Například vázané, tak brožované vydání dostane každé samostatné číslo ISMN.

Příklady:

velká partitura: brožovaná
velká partitura a komentář: v krabici
klavírní výtah: brožovaný
klavírní výtah: v plátěné vazbě = 4 čísla ISMN

Jde-li o tentýž titul v různých vazbách, každý tedy dostane své vlastní číslo ISMN.

partitura: brožovaná
partitura: bez obálky = 2 čísla ISMN

Změna návrhu či barvy obálky při nezměněném obsahu publikace či jiný nepodstatný rozdíl mezi jedním a jejím dalším nákladem při zachování stejné vazby, neznamená přidělení nového čísla ISMN.

6.3 Různé formy hudebniny

Samostatné číslo ISMN musí být přiděleno každé samostatně prodejně nebo dostupné části publikace.

Důrazně se doporučuje, aby byl úplný výčet čísel ISMN přidělených všem takovým částem publikace uveden ve všech publikacích, jichž se to týká (viz dále bod 7.1).

6.3.1 Partitury a hlasy

V publikaci sestávající z partitur a hlasů, musí mít samostatné číslo ISMN velká partitura, soubor hlasů jako celek a každý jednotlivý hlas (pokud je samostatně dostupný).

Příklad:

velká partitura
klavírní výtah
soubor sborových hlasů
jediný sborový hlas

= 3 čísla ISMN + další podle počtu hlasů

6.3.2 Partitury dostupné jako část souboru

Je-li partitura dostupná pouze jako publikace v určitém souboru a nikoli jako samostatně prodejná publikace, musí jí být přiděleno číslo ISMN tohoto souboru.

Příklad:

klavírní partitura a 2 další hlasy (dostupné pouze jako celek) = 1 číslo ISMN

Klavírní part komorní skladby a další dva hlasy dostanou stejné číslo ISMN.

Je-li partitura k dispozici jednak jako samostatná publikace a jednak jako součást souboru, musí jí být přiděleno samostatné číslo ISMN.

Příklad:

partitura
partitura a soubor hlasů

= 2 čísla ISMN

Partitura dostane jedno číslo ISMN a celý soubor jiné.

6.3.3 Hlasy dostupné samostatně

Číslo ISMN musí být přiděleno každému samostatně vytištěnému hlasu, který je dostupný jako samostatná publikace:

Příklad:

part 1. houslí
part 2. houslí
part violy
part violoncella = 4 čísla ISMN

6.3.4 Hlasy dostupné samostatně i v souborech

Jsou-li samostatně vytištěné hlasy dostupné jako soubor i jako samostatné publikace, musí být tomuto souboru přiděleno samostatné číslo ISMN a každému samostatně vytištěnému hlasu číslo ISMN jako samostatné publikaci.

Příklad:

part houslí
part violy
part violoncella
soubor hlasů = 4 čísla ISMN

6.3.5 Hlasy dostupné pouze v souborech

Nejsou-li dostupné jednotlivé nástrojové nebo hlasové party samostatně, ale pouze jako soubor, musí být číslo ISMN přiděleno tomuto souboru a každý samostatně vytištěný hlas bude mít pouze číslo ISMN přidělené tomuto souboru.

Příklad:

partitura
soubor hlasů = 2 čísla ISMN

Partitura dostane své číslo ISMN a každý jednotlivý hlas dostane také číslo ISMN tohoto souboru.

6.3.6 Některé hlasy dostupné samostatně, některé pouze v souborech

Jsou-li některé ze samostatně vytištěných hlasů v souboru dostupné jednotlivě a některé pouze jako soubor, bude každému z těchto hlasů, který je dostupný samostatně, přiděleno samostatné číslo ISMN jako samostatné publikaci a všechny ostatní hlasy dostanou číslo ISMN přidělené tomu souboru, v němž jsou dostupné.

Příklad:

partitura
úplný soubor hlasů
soubor hlasů bez smyčcových nástrojů
part 1. houslí
part 2. houslí
part violoncella/kontrabasu = 6 čísel ISMN

6.4 Různé verze

Jestliže vydavatel vydává titul ve více než jedné úpravě nebo verzi, pak musí být každé úpravě nebo verzi přiděleno jiné číslo ISMN.

Příklady:

verze pro sólový klavír
verze pro klavírní duet
úprava pro sólové varhany = 3 čísla ISMN

vyšší hlas
střední hlas = 2 čísla ISMN

6.5 Vícesvazkové publikace

Číslo ISMN musí být přiděleno jak souboru svazků vícesvazkové publikace, tak každému jednotlivému svazku v tomto souboru.

Příklad:

3-svazkový soubor:
svazek 1
svazek 2
svazek 3 = 4 čísla ISMN

Jedno číslo ISMN pro celý třísvalkový soubor, jedno pro každý svazek.

Soubor partitury a kritického komentáře k ní:

partitura
kritický komentář (dostupný samostatně) = 3 čísla ISMN

Jedno číslo ISMN pro celý soubor, po jednom čísle ISMN pro partituru a kritický komentář.

Poznámka: Jestliže je jedním ze svazků pouze tištěný text, může též dostat číslo ISBN.

6.6 Publikace s doprovodným materiálem

Obsahuje-li hudebnina doprovodný materiál, jako samostatně vydaný písňový text nebo verše, komentář apod., a tyto publikace jsou prodávány pouze dohromady, dostane doprovodný materiál stejné číslo ISMN jako hudebnina, které je přílohou.

Příklady:

partitura
kritický komentář (není dostupný samostatně) = 1 číslo ISMN

vokální hlas a hlas klávesového nástroje
písňový text na samostatné listu (není dostupný samostatně) = 1 číslo ISMN

Jestliže je doprovodný materiál prodáván samostatně i zároveň s hudebninou, měla by se tato publikace považovat za vícesvazkovou, podle bodu 6.5.

6.7 Antologie a výňatky

Antologiím a výňatkům musí být přiděleno jejich samostatné číslo ISMN, ať už byly publikace v této antologii nebo ve větším díle předtím vydány či nikoliv, nebo jsou dlouho rozebrány.

Číslo ISMN přidělené jednotlivé publikaci při předchozím vydání se může uvést např. v patě první stránky notového textu každé části nebo výňatku. Taková čísla ISMN musí být jasně odlišena od čísla ISMN nové publikace.

6.8 Retrospektivní číslování

Vydavatelé zpětně nepřidělují čísla ISMN již vydaným hudebninám. Čísla ISMN ale mohou přidělit prvnímu dostupnému dotisku.

6.9 Publikace vydané ve spolupráci

Publikaci vydané jako koedice nebo mající společné nakladatelské údaje s dalšími vydavateli, se přidělí čísla ISMN každým participujícím vydavatelem. Čísla ISMN všech těchto vydavatelů uvedených v publikaci musí zde být vytištěna a musí být od sebe odlišena tak, že za číslo ISMN se do kulaté závorky uveden název příslušného vydavatele a jeho sídlo.

Příklad:

ISMN 979-0-2600-0043-8 (Panton. Praha)
ISMN 979-0-66060-025-2 (Fragment. Ostrava)

6.10 Vydavatelé s více sídly

Vydavatel působící v řadě míst, která jsou společně uvedena v nakladatelských údajích, přidělí dané publikaci pouze jedno číslo ISMN.

Jeden vydavatel, který má na různých místech své kanceláře nebo pobočky, může mít pro každou z nich samostatný identifikátor. Publikaci ale i tak bude přiděleno jen jedno číslo ISMN.

6.11 Číslo ISMN se nesmí v žádném případě znovu použít

Jednou přidělené číslo ISMN nesmí být v žádném případě znovu použito. To má mimořádný význam proto, aby nedošlo k duplicitě vedoucí k záměně takto označených publikací. Kvůli technickým chybám mohou být čísla ISMN nesprávně přidělena. Jestliže se tak stane, musí být chybně použité číslo ISMN vypuštěno ze seznamu použitelných čísel a nesmí být přiděleno jinému titulu. Vydavatelé budou mít dostatek čísel ISMN na to, aby ztráta těchto čísel nehrála roli.

Vydavatelé sdělí Národní agentuře ISMN v ČR, která čísla byla takto vypuštěna a kterým publikacím byla chybně přidělena.

7. Tisk a publikování čísla ISMN

Číslo ISMN musí být v hudebnině vytištěno. Je to nutné pro účinný chod tohoto systému.

Číslo ISMN by mělo být vytištěno dostatečně velkým typem, aby bylo snadno čitelné (pokud možno devítibodovým či větším).

7.1 Tisk čísla ISMN na hudebninách

7.1.1 Umístění čísla ISMN

Číslo ISMN musí být vytištěno na zadní straně partitury nebo hlasu.

Pokud to lze, mělo by být též uvedeno u údaje o autorském právu a na rubu titulního listu.

Pokud není možno vytisknout číslo ISMN na žádném z těchto míst, musí být vytištěno na jiném nápadném místě (např. v patě první strany hudebniny).

Je-li publikací jeden jednotlivý list, uvede se číslo ISMN pouze na jednom místě této publikace.

V každém svazku vícesvazkového souboru by měl být uveden výčet všech čísel ISMN, na prvním místě číslo ISMN dotyčného svazku a dále číslo ISMN celého souboru a dalších svazků.

Je-li určitá publikace antologií, musí být číslo ISMN této antologie jasně odlišeno od všech dalších čísel ISMN, která mohou být vytištěna u jednotlivých děl obsažených v této antologii.

Pokud je v publikaci kromě čísla ISMN ještě další identifikátor, měla by se tato čísla uvádět společně vždy s příslušnou zkratkou (např. písmeny ISBN, ISSN, ISAN, ISWC, ISTD nebo ISMN).

7.1.2 Úplný výčet čísel ISMN náležejících k publikaci

Naléhavě se doporučuje, aby byl alespoň v jedné z částí publikací uveden úplný výčet čísel ISMN přidělených všem jejím částem, přičemž za každým číslem následuje příslušná vysvětlivka. Pokud je to možné, měl by se stejný výčet uvést rovněž v další jedné nebo více částí publikace.

Příklady:

ISMN 979-0-2600-0043-8 (partitura)¹
ISMN 979-0-2600-0055-5 (klavírní výtah)
ISMN 979-0-2600-0045-2 (soubor hlasů)

Tento výčet by měl být uveden alespoň v partituře, případně též v klavírním výtahu a snad též v každém hlasu.

ISMN 979-0-2600-0046-9 (partitura, vázaná)
ISMN 978-0-2600-0047-6 (partitura, brožovaná)

Tyto údaje by měly být uvedeny jak ve vázané, tak v brožované partituře.

Pro vícesvazkové publikace (srovnej bod 6.5):

ISMN 979-0-2600-0051-3 (sv. 3)
ISMN 979-0-2600-0048-3 (soubor)
ISMN 979-0-2600-0049-0 (sv. 1)
ISMN 979-0-2600-0050-6 (sv. 2)

Tento výčet by měl být uveden ve všech třech svazcích, v každém svazku se musí uvést alespoň čísla ISMN souboru a daného svazku.

Pokud je soubor hlasů distribuován v obalu, musí být číslo ISMN souboru vytištěno i na tomto obalu. Jsou-li hlasy dostupné též jednotlivě, měla by být čísla ISMN jednotlivých hlasů rovněž uvedena na tomto obalu.

7.2 Uvádění čísla ISMN v čárovém kódu

U opticky rozpoznatelných znaků OCR by se mělo číslo ISMN tisknout ve formě OCR-B.

Rychlé celosvětové šíření snímání čárového kódu vedlo k doporučení používat mezinárodní třináctimístný čárový kód. Všechny tyto čárové kódy začínají identifikátorem země, s výjimkou čárových kódů pro knihy, seriálové publikace (pokračující zdroje) a tištěné hudebniny. v mezinárodní síti knižního obchodu se prefixy 978 a 978-1 až 978-9 pro knihy, 979-0 pro tištěné hudebniny a 977 pro seriálové publikace považují za „zemi knih“ (bookland).

Třináctimístné číslo ISMN je totožné s převodem čísla ISMN do čárového kódu.

¹ Upřesňující výrazy jsou pouze ilustrativní, nikoliv předepsané. Uvádějí se v jazyce publikace.

Číslo ISMN v čárovém kódu má následující podobu:

7.3 Opatření třináctimístného čárového kódu – instrukce pro výrobce filmových předloh

Aby mohli vydavatelé získat filmovou předlohu pro uvedení čísla ISMN v čárovém kódu, musí dodržet následující pokyny:

- ověřit správnost čísla ISMN poskytnutého vydavatelem, s použitím kontrolní číslice, abychom se vyhnuli jakýmkoliv chybám při přepisu nebo přenosu čísla ISMN (viz algoritmus pro výpočet kontrolní číslice)
- vytisknout následujícím způsobem:
 1. číslo ISMN okem čitelnými číslicemi (formátu OCR-B)
 2. číslo ISMN s kódem „země knih“ v čárovém kódu a
 3. číslo ISMN s kódem „země knih“ v okem čitelných číslech.

Všechny tyto postupy by měly být prováděny počítačovým programováním. Měly by být dodrženy technické požadavky EAN (GS1) pro tisk čárových kódů.

Čísla ISMN vytištěná ve strojem čitelné formě podléhají také zásadám stanoveným touto příručkou.

7.4 Zveřejňování čísla ISMN

Čísla ISMN by se měla objevovat ve vydavatelských reklamách, katalogích a skladových seznamech, v letácích, brožurách a všech dalších informačních a marketingových materiálech.

Doporučuje se, aby se v takových materiálech tisklo číslo ISMN na nápadném místě, v blízkosti názvu a popisu publikace.

Číslo ISMN je třeba uvádět vždy v úplné formě, včetně písmen „ISMN“.

8. Správa systému ISMN

8.1 Správa na mezinárodní úrovni

Systém ISMN je na mezinárodní úrovni spravován Mezinárodní agenturou ISMN. Ta je členským sdružením. Všechny národní agentury ISMN jsou jejími členy.

Řídícími orgány Sdružení jsou Předsednictvo (Board) a Valné shromáždění (General Assembly). Předsednictvo je trojčlenné. Tvoří jej předseda, místopředseda a pokladník. Předseda nebo místopředseda zastupují celé Sdružení. Pokladník zastupuje Sdružení společně s jedním z dalších dvou členů Předsednictva. Aby mohlo plnit své funkce, může Předsednictvo využívat pomoc třetích stran.

Předsednictvo spravuje záležitosti týkající se Sdružení a zodpovídá za všechny záležitosti, které nenáleží jinému orgánu Sdružení. v první řadě plní následující úkoly:

- a) připravuje a svolává Valné shromáždění a určuje jeho agendu
- b) předkládá výroční uzávěrku a výroční zprávu
- c) předkládá rozpočet
- d) jmenuje ředitele agentury

Valné shromáždění činí veškerá rozhodnutí, kontroluje rozpočet a má zvláštní zodpovědnost za:

- a) volbu Předsednictva a dvou auditorů
- b) rozhodnutí s ohledem na návrhy předložené Předsednictvem
- c) stanovení účastnických poplatků
- d) schválení rozpočtu
- e) schválení zápisu z posledního Valného shromáždění
- f) jmenování externího auditora k posouzení výroční účetní zprávy
- g) přijetí a schválení výroční zprávy a výroční účetní zprávy
- h) odvolání Předsednictva
- i) rozhodnutí týkající se změn stanov
- j) rozhodnutí o rozpuštění Sdružení

Adresa Mezinárodní agentury ISMN je:

Internationale ISMN-Agentur (International ISMN Agency)
Schlossstr. 50
12165 Berlin
Tel.: + 49 30 7974 5002
Fax: +49 30 7974 5254
e-mail: ismn@ismn-international.org
URL: <http://ismn-international.org>

Základní funkce Mezinárodní agentury ISMN jsou:

- dohlížet nad používáním systému ISMN
- schvalovat definici/ustavení a strukturu národních a regionálních agentur
- přidělovat identifikátory národním a regionálním agenturám
- poskytovat rady národním a regionálním agenturám ve věci přidělování identifikátorů vydavatele
- podporovat využívání systému ISMN v celém světě
- vybírat mezinárodní sbor expertů, který by jí pomáhal s řešením problémů
- podporovat výměnu informací prostřednictvím publikací a regionálních seminářů
- vydávat a aktualizovat příručku uživatele
- koordinovat používání čárového kódu ISMN.

Kromě toho poskytuje Mezinárodní agentura ISMN následující služby:

- poskytuje národním nebo regionálním agenturám seznamy čísel ISMN (s vypočtenými kontrolními číslicemi) pro vydavatele působící na území této agentury nebo případně nezbytné programové vybavení
- poskytuje mezinárodní adresář hudebních vydavatelů z informací dodaných jí národními nebo regionálními agenturami
- poskytuje počítačový výstup neplatných nebo duplicitních čísel ISMN z informací dodaných jí národními nebo regionálními agenturami (pokud je to potřeba).

8.2 Správa na národní nebo regionální úrovni

Přidělení identifikátorů vydavatele a styk s vydavateli v systému ISMN provádějí za normálních okolností národní nebo regionální agentury. Ty jsou ustaveny Mezinárodní agenturou ISMN na základě smlouvy a stávají se takto účastníky systému.

Národní agentura ISMN v ČR sídlí na adrese:

Národní knihovna České republiky
Národní agentura ISMN v ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: 221 663 306
221 663 311
Fax: 221 663 306
e-mail: Magda.Sakova@nkp.cz
URL: <http://www.nkp.cz>

Funkce národních a regionálních agentur:

- udržovat kontakty s vydavateli v zemi nebo regionu a uvádět nové vydavatele do systému
- udržovat styk s Mezinárodní agenturou ISMN jménem všech vydavatelů v zemi nebo regionu
- po konzultacích s profesními organizacemi a vydavateli rozhodnout, jaké přidělit rozsahy identifikátorů vydavatelům
- přidělit identifikátory vydavatele těm vydavatelům, kteří se rozhodnou vstoupit do systému v zemi nebo regionu a vést evidenci těchto vydavatelů a jejich identifikátorů
- po konzultacích s profesními organizacemi a vydavateli rozhodnout, kteří vydavatelé budou přidělovat čísla svým vlastním publikacím a kterým vydavatelům je bude přidělovat jejich národní nebo regionální agentura
- vést evidenci vydavatelů a dávat ji k dispozici účastníkům systému ISMN a dalším zájemcům např. jako databázi
- poskytovat technickou radu a pomoc vydavatelům a dohlížet na to, aby dodržovali příslušné normy a schválené postupy
- dávat vydavatelům k dispozici příručku uživatele v národním jazyce
- dávat k dispozici počítačově tištěné výstupy čísel ISMN vydavatelům číslujícím své vlastní publikace, s již vypočtenými kontrolními číslicemi
- ověřovat správnost všech čísel ISMN přidělených vydavateli číslujícími své vlastní publikace a vést jejich evidenci
- informovat vydavatele o každém neplatném nebo duplicitním čísle ISMN, které přidělil
- přidělovat čísla ISMN všem publikacím vydavatelů, kteří si je nepřidělují sami a informovat vydavatele, jichž se to týká, o takto přidělených číslech
- dosáhnout tímto způsobem úplného číslování v zemi nebo regionu
- spolupracovat s národními bibliografiemi při zveřejňování čísel ISMN s tituly, k nimž se vztahují
- pomáhat hudebním vydavatelům při používání čísel ISMN v počítačových systémech
- poskytovat Mezinárodní agentuře ISMN pravidelně a zdarma úplné údaje o identifikátorech a adresách vydavatelů pro jejich zahrnutí do mezinárodního adresáře hudebních vydavatelů
- informovat Mezinárodní agenturu ISMN pravidelně o své činnosti a průběžném stavu systému ISMN v zemi nebo regionu
- přispívat finančně na chod Mezinárodní agentury ISMN.

Pozn.: Úkoly vydavatelů – viz kap. 4.

9. Číslo ISMN a další mezinárodní standardní čísla

9.1 ISBN

Některé hudebniny mohou být distribuovány v knižním obchodě. Vydavatelé vydávající hudební materiály, určené pro knižní trh, mohou přidělit kromě čísla ISMN také číslo ISBN (Mezinárodní standardní číslo knihy).

Někdy je obtížné rozhodnout, zda publikace (jako zpěvník, zpěvník náboženských písní, album s rozsáhlým textovým nebo obrazovým materiálem) je hudebninou, „normální“ knihou nebo obojím. v těchto případech může být přiděleno jak číslo ISMN, tak ISBN. Přeje-li si vydavatel použít pouze jedno z těchto čísel, je rozhodnutí na něm, ale v případě pochyb se dává přednost číslu ISMN.

Používání čísel ISBN je popsáno v samostatné příručce. Systém ISBN je spravován Mezinárodní agenturou ISBN (International Standard Book Number Agency), skupinovými a národními agenturami. Adresa Mezinárodní agentury ISBN je:

International ISBN Agency
c/o EDItEUR
39-41 North Road
London N7 9DP
United Kingdom
Tel.: +44 (0) 207 607 0021
Fax: +44 (0) 207 607 0415
e-mail: stella@isbn-international.org
URN: <http://isbn-international.org>

Je-li přiděleno jak číslo ISMN, tak ISBN, musí být obě čísla v publikaci vytištěna a jasně rozlišena.

9.2 ISSN

Kromě čísel ISMN a ISBN existuje také komplementární systém číslování pro pokračující zdroje (dříve: seriálové publikace) – Mezinárodní standardní číslo seriálové publikace (International Standard Serial Number – ISSN).

Jedna z částí pokračujících zdrojů – seriálová publikace – je definována jako jakákoli publikace, bez ohledu na médium, vydávaná v částech po sobě následujících, často s číselným nebo chronologickým označením, se záměrem neukončeného vydávání. Seriálové publikace je třeba odlišovat od vícesvazkových publikací, u nichž se předpokládá, že budou ukončeny určitým počtem svazků. (Viz bod 6.5.)

Mezi seriálové publikace patří periodika a edice. Existuje pouze několik periodik – tištěných hudebnin, ale mnoho hudebnin je vydáváno v edicích. Oběma kategoriím by měla být přidělována čísla ISSN pro seriálový titul (který zůstává stejný pro všechna čísla periodika

nebo jednotlivé svazky edice) a číslo ISMN pro každou jednotlivou publikaci v této edici. (Jestliže se změní název seriálové publikace, je třeba přidělit nové číslo ISSN.)

System ISSN je spravován Mezinárodním centrem ISSN, jehož adresa je:

ISSN International Centre
20, Rue Bachaumont
75002 Paris
France
Tel.: +33 1 44 88 22 20
Fax: +33 1 40 26 32 43
e-mail: issnic@issn.org
URL: <http://www.issn.org>

Vydavatelé seriálových publikací by měli požádat o čísla ISSN Mezinárodní centrum ISSN nebo národní centrum ISSN, pokud existuje. Vydavatelé sami čísla ISSN nepřidělují. Je-li přiděleno jak číslo ISMN, tak ISSN, musí být obě čísla v publikaci vytištěna a jasně rozlišena.

9.3 ISRC

Číslo ISMN není určeno pro audio- a videozáznamy – s výjimkou těch případů, kdy tvoří součást tištěné hudebniny. (Viz oddíl 3.) Mezinárodní standardní kód audio- nebo videozáznamu (International Standard Recoding Code – ISRC) čísluje každý záznam nějakého díla (ale často nikoliv fyzickou jednotku), bez ohledu na kontext nebo nosič, na němž je produkován. Kód ISRC může být trvale zakódován do produktu jako jeho digitální otisk. System ISRC je spravován Mezinárodní federací producentů audio- a videozáznamů (International Federation of Phonogram and Videogram Producers – IFPI).

Adresa:

International ISRC Agency
c/o IFPI Secretariat
10 Piccadilly
London W1J 0DD
United Kingdom
Tel.: +44 (0)20 7878 7950
Fax: +44 (0)20 7878 6832
e-mail: usec@ifpi.org
URL: <http://www.ifpi.org/isrc>

9.4 ISWC

Mezinárodní standardní kód hudebního díla (International Standard Musical Work Code – ISWC, ISO 15707) je systém číslování, který umožňuje identifikaci hudebních děl (termín „dílo“ se zde vztahuje k tvorbě jako takové, nikoliv k jejím různým manifestacím,

vydáním nebo publikacím.) Je nezbytný pro účely autorského práva. Kód ISWC začíná písmenem „T“, po němž následuje řetězec devíti číslic a kontrolní číslice na jeho konci. Jakémukoliv hudebnímu dílu, publikovanému nebo nepublikovanému, nově vytvořenému nebo již existujícímu, může mu být přidělen kód ISWC. Totéž platí pro hudební aranžmá.

System ISWC je spravován:

CISAC
20/26 Boulevard du Parc
92200 Neuilly-sur-Seine
France
Tel.: +33 1 55 62 08 50
Fax: +33 1 55 62 08 60
e-mail: info@iswc.org
URL: <http://www.iswc.org>

9.5 ISAN

Mezinárodní standardní číslo audiovizuálního díla (International Standard Audiovisual Number – ISAN, ISO 15706) se používá pro všechna audiovizuální díla. Termínem „audiovizuální dílo“ se míní jakékoliv dílo sestávající z animovaných sérií obrázků, ať už doprovázených zvukem či nikoliv. Číslo ISAN identifikuje díla, nikoliv publikace nebo rozhlasový přenos jakožto jejich fyzickou reprezentaci. Číslo ISAN umožňuje identifikovat audiovizuální díla pro všechny vlastníky autorských práv (autory, interprety, producenty).

System ISAN je spravován:

ISAN International Agency
30, rue de Saint Jean
1203 Geneva
Switzerland
Tel.: +41 22 545 1000
Fax: +41 22 545 1040
e-mail: info@isan.org
URL: <http://www.isan.org>

9.6 DOI

Identifikátor DOI (Digital Object Identifier – Identifikátor digitálního objektu) byl vytvořen vydavatelským průmyslem k identifikaci elektronických publikací, zvláště ve formě on-line, pro použití v digitální síti. DOI přidělené obsahu zvyšuje schopnost producenta obsahu obchodovat elektronicky. Umožňuje efektivní práci s obsahy digitálních objektů v jakémkoliv formě, propojuje zákazníky s dodavateli digitálních obsahů, usnadňuje elektronický obchod a umožňuje automatizovanou ochranu autorských práv pro všechny druhy médií.

System DOI je spravován:

International DOI Foundation
5, Linkside Avenue
Oxford, OX2 8HY
United Kingdom
Tel.: +44 1865 559070
e-mail: n.paskin@doi.org
URL: <http://www.doi.org>

DOI je kompatibilní s číslem ISMN: může integrovat ISMN a další standardní identifikátory používané vydavatelským průmyslem.

9.7 URN

Kódy URN (Uniform Resource Names – Jednotná jména zdroje) jsou trvalými identifikátory informačních zdrojů. Tuto iniciativu zahájila v r. 1996 Internet Engineering Task Force (IETF).

Kód URN je střešní systém, který může využít jakýkoliv identifikační systém, včetně DOI. Každý kód URN sestává ze tří částí: písmenného řetězce „urn“, identifikátoru NID (Namespace Identifier – identifikátoru jména a prostoru) a specifického řetězce NSS (Namespace Specific String – specifického řetězce jména a prostoru), jak je definován internetovou normou RFC 2141. NSS obsahuje identifikátor takový jako číslo ISMN. Identifikátor NID je jedinečné, registrované jméno pro identifikační systém použitý jako URN.

Kódy URN umožňují spolehlivé služby využívající internetu. Umožňují vyhledat buď zdroj samotný, jeho popis, nebo seznam kódů URN, podle nichž bude tento dokument nalezen. Výhodou využití kódů URN je jejich snadné použití.

10. Desatero účastníka systému ISMN

1. Vstup do systému ISMN je dobrovolný. Vstupte do něj až po zvážení všech jeho výhod. Vystoupit již nelze.
2. Neprodleně hlase změny názvu vydavatele i změny dalších údajů.
3. Zasílejte ohlašovací lístky v okamžiku přidělení čísla ISMN (jakmile jde publikace do tisku).
4. Přiděluje čísla ISMN pouze tištěným hudebninám.
5. Zajistěte správné vytištění čísla ISMN v publikaci.
6. Neposkytujte vlastní čísla ISMN jiným vydavatelům.
7. Pečlivě evidujte všechna přidělená čísla ISMN.
8. Nepřipusťte zneužití systému ISMN k jakýmkoliv jiným účelům než je stanoveno Mezinárodní agenturou ISMN.
9. Při ukončení činnosti informujte o tom písemně Národní agenturu ISMN v ČR a vraťte jí blok čísel ISMN.
10. V případě jakýchkoliv pochyb či nejasností se obraťte na Národní agenturu ISMN v ČR

11. Přílohy

11.1 Desetimístné číslo ISMN

Po prvních 15 let své existence bylo číslo ISMN v desetimístné podobě. Prvním prvkem byla konstanta „M“ (pro hudbu). Abyste mohli změnit třináctimístné číslo ISMN na desetimístné, nahraďte prefix „979-0“ písmenem „M“.

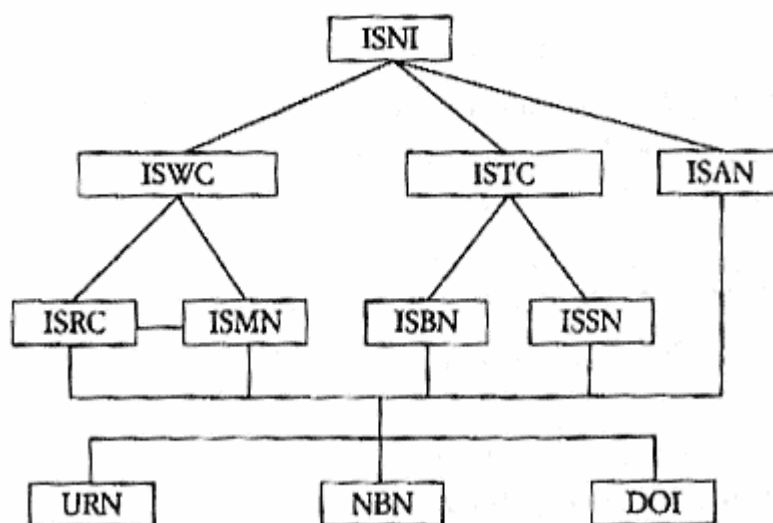
Abyste mohli změnit desetimístné číslo ISMN na třináctimístné, nahraďte počáteční písmeno „M“ prefixem „979-0“.

Revize normy se stala nezbytnou v důsledku změny čísla ISBN z desetimístného na třináctimístné. Jelikož distribuční síť sleduje hlavně potřeby uživatelů čísel ISBN, stala se desetimístná čísla ISMN problematickými. Jejich třináctimístná forma jim zajišťuje kompatibilitu ve všech obchodních aplikacích.

11.2 Reformátování čísla ISMN

Vydavatelé musí od roku 2008 používat již jen třináctimístná čísla ISMN. Dosud přidělená čísla ISMN v adresářích a knihovních katalozích, národních bibliografiích atd. se měnit nebudou.

11.3 Síť norem

- ISNI:** International Standard Name Identifier (Mezinárodní standardní identifikátor jména)
- ISWC:** International Standard Musical Work Code (Mezinárodní standardní kód hudebního díla)
- ISTC:** International Standard Textual Work Code (Mezinárodní standardní kód textového díla)
- ISAN:** International Standard Audiovisual Number (Mezinárodní standardní číslo audiovizuálního díla)
- ISMN:** International Standard Music Number (Mezinárodní standardní číslo hudebniny)
- ISBN:** International Standard Book Number (Mezinárodní standardní číslo knihy)
- ISSN:** International Standard Serial Number (Mezinárodní standardní číslo pokračujících zdrojů)
- ISRC:** International Standard Recording Code (Mezinárodní standardní kód zvukového záznamu)
- URN:** Uniform Resource Name (Jednotné jméno zdroje)
- NBN:** National Bibliography Number (Číslo národní bibliografie)
- DOI:** Digital Object Identifier (Identifikátor digitálního objektu)

11.4 Soubor metadat pro číslo ISMN

Metadata spojená s každým přiděleným číslem ISMN by měla být spravována národní agenturou ISMN nebo určenou bibliografickou agenturou.

Protože národní agentury ISMN pracují při národních knihovnách, bibliografických centrech nebo obchodních sdruženích, vyžaduje se na nich, aby v souladu s funkcemi příslušných institucí, při nichž působí, používaly i další potřebná data.

Následující soubor metadat má pouze informativní charakter:

Prvek dat	Komentář
ISMN	Přiděleno národní agenturou ISMN
Forma produktu	Kód, který poukazuje na médium a/nebo formát produktu
Název	Název publikace, případně i podnázev
ISWC	ISWC obsahu hudebního díla, pokud bylo přiděleno
Název edice a pořadové číslo	Pokud se uvádí
Příspěvatel	Příspěvatel (jeho kód/y a jméno/a)
Vydání	Pořadí vydání (pokud je jiné než první) a jeho druh
Jazyk/y textu	Používá se kódů jazyků podle ISO 639-2/B
Imprint	Obchodní název, pod nímž je publikace vydána
Formát hudebniny	Zvláštní formát díla, odlišující jej od dalších formátů téhož díla (např.: úplná partitura; partitura a soubor partů)
Vydavatel	Osoba nebo organizace, která vlastní imprint v době vydání publikace
Země vydání	Používá se kódu země podle ISO 3166-1
Rok vydání	Rok prvního vydání pod tímto ISMN. V ISO 8601 ve formě (YYYY-MM-DD)

11.5 Evidenční list vydavatele

[Viz html verze Příručky.](#)

11.6 Zásady pro vyplňování ohlašovacích lístků

Ohlašovací lístek se vyplňuje v elektronické podobě prostřednictvím formuláře dostupného na webových stránkách Národní knihovny ČR <http://www.nkp.cz> (dále: záložka Služby → ISBN, ISMN, ISSN → Formulář pro ohlášené hudebniny). Pokud vydavatel nemá přístup k internetu, vyplní ohlašovací lístek papírový. Ten mu poskytne Národní agentura ISMN v ČR. Vyplněný lístek vydavatel zašle agentuře poštou zpět.

Fiktivní příklad vyplněného ohlašovacího lístku:

ISMN 979-0-2600-0046-9

Vydavatel/Místo: Editio Praga. Praha

Autor: Tomášek, Václav Jan

Hlavní název: Symfonie C dur

Podnázev/Název části: Velká symfonie

Díl/Část/Svazek:

Vydání: 1. vyd.

Druh vazby: brož.

Měsíc a rok vydání: 11/2008

Cena:

Podpis-razítko:

Upravovatel:

Číslo opusu: Op. 17

Číslo tematického katalogu:

Obsazení:

Forma skladby: Partitura

VYDAVATEL/MÍSTO

Uvádíme název nakladatelské nebo vydavatelské instituce a její sídlo.

Příklady: Česká Händlova společnost. Praha
Nakladatelství Konvoj. Brno

AUTOR

U hudebních děl je za původce považován hudební skladatel a záhlavím je jeho jméno.

Příklady: Dvořák, Antonín
Janáček, Leoš

Z údajů o původcích vypouštíme všechny osobní údaje, jako jsou:
vědecké a šlechtické tituly
povolání
hodnosti aj.

Pouze u historických osobností uvádíme šlechtické přídomky u rodového jména:

Příklady: Harant z Polžic a z Bezdržic, Kryštof
Michna z Otradovic, Adam

Ženská rodová jména píšeme ve tvaru obvyklém v jazyce autorek. Nepoužíváme tedy ani mužských forem jmen u slovanských autorek (vyskytují se výjimečně), ani u ženských forem u autorek jiných národů.

Příklady: Bacewicz, Grazyna
Liebmann, Heléne

Používá-li autorka dvojité rodové jméno, píšeme je takto:

Příklady: Snížková-Škrhlová, Jitka
Markowska-Garlowska, Eliza

Jsou-li v popisovaném díle uvedeni 2 nebo 3 autoři, uvádíme v záznamu jména všech.

Příklady: Bažant, Jiří – Malásek, Jiří

NÁZEV

Pod názvem popisujeme díla, u nichž autor není uveden. Záhlavím je zpravidla první slovo názvu díla. Název píšeme zásadně v tom tvaru a tím pravopisem, jak je uváděn v příslušném díle. Jednotlivá slova názvu nekrátíme.

Příklady: Album čtyřručních skladeb starých českých mistrů
České sonatiny

Řadové číslovky nestavíme do záhlaví. Pořadatelem záhlaví je první slovo následující po číslovce.

Příklady: 19. Festival tanečních písní
10. Jazzový festival

PODNÁZEV/NÁZEV ČÁSTI

Do podnázvu náležejí všechny údaje, které blíže určují nebo rozvádějí název díla po stránce tematické nebo formální, charakterizují název díla nebo podávají informace o vzniku,

účelu, určení, o technickém nebo uměleckém vybavení díla apod. Zpravidla bývají uvedeny na titulním listu.

Příklady: Árie z opery
 Výběr ze skladeb starých českých mistrů

Údaje z podnázvu zaznamenáváme v tom tvaru a pořadí, jak jsou uvedeny na titulním listu, popř. na jiném místě v hudebnině, které je zdrojem popisu.

DÍL/ČÁST/SVAZEK

Dělí-li se publikace do více částí, uvádí se pořadové číslo popisované části.

VYDÁNÍ

Je to údaj označující pořadí a druh vydání.

Příklady: 1. vyd.
 2., dopl. vyd.
 3., opr. a dopl. vyd.
 4. vyd., 1. vyd. v nakl. Konvoj

MĚSÍC A ROK VYDÁNÍ

Uvádíme rok vydání, v němž bude hudebnina vydána (příp. i měsíc, pokud je to možné).

Příklady: 11/2008
 02/2009

DRUH VAZBY

Používáme zkratk: váz., brož., plát. vaz., kož. vaz.

CENA

Uvádíme v případě, je-li známa.

UPRAVOVATEL

Jedná se o další osoby, zodpovědné za vznik hudebního dokumentu, např. autora aranžmá, textu, spartace, revize, editora apod.

Číslo opusu

Příklady: Op. 20
 Op. 31

ČÍSLO TEMATICKÉHO KATALOGU

Příklady: Bach Werke-Verzeichnis BWV 43
Köchel Verzeichnis KV 153

OBSAZENÍ

Uvádí se obsazení, pro něž je konkrétní vydání hudebního díla určeno.

Příklady: symfonický orchestr
zpěv a klavír
smyčcový kvartet
4 flétny

FORMA SKLADBY

Příklady: orchestrální partitura
partitura a hlasy
kapesní partitura
varhanní výtah
vokální partitura

Adresa Národní agentury ISMN v ČR

Národní agentura ISMN v ČR
Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1
Tel: 221 663 306, 221 663 311
Fax: 221 663 306
e-mail: Magda.Sakova@nkp.cz
URL: <http://www.nkp.cz>

Příručka uživatele systému ISMN

2. české vydání

Z anglického originálu přeložil a upravil Antonín Jeřábek

Vydala Národní knihovna ČR v roce 2008